

2016 – JUBILEUM ZALOŽENÍ ŘÁDU KAZATELŮ 2016

„Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16)

O B S A H

Jubileum založení řádu	1
Vizitace provincie	4
Zprávy z provincie	8
Křesťané Rakovníku – Katolická misie 2009	12
Stoleté oslavy na Černé	13
Prosby o modlitby	14
Laická sdružení sv. Dominika	15
Nové knihy	23
Salve; Res Claritatis	24
Nekrologium	25
O pravém poslání církve	26
T. Machula: 24 tomistických tezí	27

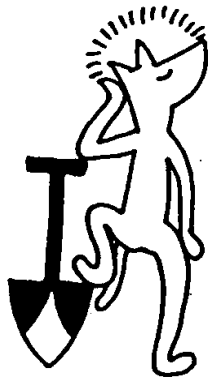
2009 – „Na počátku bylo Slovo“ (Jan 1,1):
Svatý Dominik, kazatel milosti

MILOVAT SVĚT. APOŠTOLSKÝ ŽIVOT
Z Akt generální kapituly provinciálů 2007 v Bogotě

Výzva k obnově

46. V tomto čase dikuvzdání, který nás od roku 2006 dovede až k oslavě osmistého výročí potvrzení řádu v roce 2016, magistr řádu ve své „Zprávě o stavu řádu“ adresované této generální kapitule zdůrazňoval, že je naléhavé, abychom se opravdu obnovili v plném dominikánském poslání. Kapitula zaslechla toto volání a vyzývá bratry, aby uvažovali o apoštolském poslání Řádu pod tímto zorným úhlem. K dosažení tohoto cíle kapitula podtrhuje čtyři základní rozměry pro naši misi v současnosti. Opírá se přitom o bohatství a různost kázání našich bratří po celém světě.

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zličově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 8. 2009

47. *Kazatel je především mužem setkání a dialogu.* Traduje se, že když svatý Dominik putoval s „německými“ poutníky, chtěl odpovědět na jejich duchovní potřeby“ (G. Frachet, Vita fratrum, II, 10). Vyběhl proto bratry, kteří šli s ním, aby se připravili mluvit jim o Kristu, a řekl jim: „Klekněme a prosme, abychom jim porozuměli a mohli k nim mluvit jejich vlastním jazykem a tak jim kázat.“ Tím byly naznačeny základní prvky apoštolského setkávání: setkat se, modlit se, poslouchat, vést dialog, snažit se pochopit potřeby a tak kázat.

48. *Kazatel je poslán, aby miloval svět jako Kristus, a touží dát světu poznat jeho přítomnost.* Svět, který dnes vidíme, z mnoha důvodů vzbuzuje obavy: konflikty, násilí páchané na lidstvu, vylučování na okraj společnosti, utrpení způsobené migrací, nezajištěnost mnohých, nová náboženská hnutí, která kážou výlučnost, zvrácené důsledky globalizace, nebezpečí ekologických zvrátů, ohrožení lidské rodiny kvůli různým politikám národní bezpečnosti. Členové dominikánské rodiny mohou dosvědčit, že prvními oběťmi toho všeho jsou hlavně chudí. Zároveň jsme svědky a občas i účastníky ohromné naděje, se kterou mnozí lidí pracují na tom, aby svět dneška a zítřka byl pro všechny obyvatelný. Svědčí o tom například *World Social Forum* a je dobře, že se jej dominikánská rodina účastní. Konstatujeme také některé pozitivní důsledky globalizace, jako je bohatství, jež může představovat od nynějška multikulturní realita našich měst, zlepšení životních podmínek díky vědě a technice, úsilí o větší rovnost mezi muži a ženami, užitek z pokroku v oblasti komunikace. Právě tento svět kontrastů v nejistotách jeho změn, které pronikají i nás samé, a v naději na jeho budoucnost máme milovat.

49. *Pro kazatele je jeho klášterem celý svět.* Proto každý z nás musí na sebe vzít svůj díl odpovědnosti za globální poslání řádu. Velmi rychlá proměna dnešního světa a intenzita očekávání, potřebná pro posílení naděje, pro nás představují „kairos“: ve jménu společného poslání řádu jsme vybízeni odvážit se odpovědět na výzvy, které nás vedou mimo hranice našich komunit a provincií.

50. *Kazatel je členem dominikánské rodiny.* Z toho titulu máme s rozlišováním rozvíjet apoštolskou spolupráci mezi bratřími, mniškami, činnými sestrami, laiky a ostatními dominikánskými hnutími. Vzájemné doplňování dá větší sílu svědectví o naději.

MODLITBA JUBILEA

Bože milosrdenství,

ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na cestu víry jako poutník a kazatel milosti.

Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry, aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého kázání.

Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí Ducha vzkříšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium pokoje. Skrze téhož Krista, našeho Pána. Amen.

Témata dalších roků přípravy na jubileum

2010 „Jak mohou hlásat, jestliže nebyli posláni?“ (Řím 10,15): Poslání kázat

2011 „Všichni slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky“ (Sk 2,11): Kázání a kultura / Komunitní kázání

2012 „Jdi k mým bratřím a oznam jim...“ (Jan 20,17): Ženy dominikánky a kázání

2013 „Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38): Maria: kontemplace a kázání Slova

2014 „Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít proročká vidění“ (Joel 3,1): Dominikánští laici a kázání

2015 „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí“ (Jan 8,31-32); „To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus“ (Gal 5,1): Dominik: řízení, spiritualita a svoboda

2016 „Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16): Řád bratří kazatelů: včera, dnes a zítra

NĚKOLIK POSTŘEHŮ Z VIZITACE MAGISTRA ŘÁDU

Magistr řádu fr. Carlos A. Costa navštívil spolu s fr. Wojciechem Delikem, sociem pro střední a východní Evropu, naši provincii. Přijeli, aby vykonali kanonickou vizitaci (3. – 12. června 2009). To slovo zní dost úředně. Ale kanonická vizitace rozhodně není kontrola podobná např. té z finančního úřadu. Když chtěl o. magistr vyjádřit smysl vizitace, použil přirovnání z hudebního světa. Každá provincie, každá komunita a každý bratr jsou hudebním nástrojem evangelizace. Vizitace má tyto nástroje naladit, aby hrály čistě a dohromady souzněly. To je úkol magistra řádu. Jakou skladbu budou hrát a jakým způsobem ji provedou, to už je úkolem, kterého se musí ujmout provincie a komunity, protože nejlépe vědí, čemu lidé daného místa budou rozumět.

V průběhu návštěvy došlo na oficiální setkání s představiteli našich církevních provincií, s kard. Miloslavem Vlkem a arcibiskupem Janem Graubnerem, což o. Carlosovi pomohlo lépe pochopit situaci místní církve. Byl čas i na popovídání se starými známými, mezi něž patří současný argentinský velvyslanec, kterého o. Carlos zná z jeho dřívějších misí v Izraeli a v Římě. A samozřejmě šlo především o setkání s řádem v naší zemi. Vizitátoři navštívili všechny konventy a dům v Uherském Brodě – bratři z Jablonného se účastnili vizitace v Praze – a setkali se prakticky se všemi bratřími. Dále navštívili komunity mnišek ve Znojmě a v Praze-Lysolajích, kde slavili s mniškami mši svatou a věnovali se jim při společném rozhovoru. Přínosná byla také setkání s dominikánskou rodinou v Praze, v Plzni a v Olomouci, na nichž se podíleli přípravou a účastí kongregační sestry, laičtí členové i členové z řad kněží a jáhnů svatého Dominika.

Na závěr vizitace se o. Carlos a o. Wojciech setkali s provinční radou, na níž vizitátoři shrnuli své postřehy z celé vizitace. Magistrův proslov k provinční radě bude tvořit základ jeho povizitačního listu. Jedna z myšlenek, kterou zdůraznil, se týká vnímání naší novodobé historie. O obnovení společného řeholního života provincie usiluje už dvacet let. Není to doba příliš dlouhá, ale přece jen dostatečná k určité stabilizaci konventního života. Těchto dvacet let je jakousi dobou přechodu. Naše pozornost se musí soustředit na budoucnost. V návaznosti na to nás otec magistr povzbudil, abychom pracovali na vytvoření „tváře“ působení provincie, která bude dobře čitelná jak dovnitř církve, tak také ze strany nevěřících. Pro provincii je důležité, aby si stanovila priority.

Vyvrcholením vizitace byla – podle vyjádření otce Carlose – mše svatá, při níž fr. Šimon Hlavatý složil do jeho rukou slavné sliby.

fr. Benedikt Mohelník OP

SETKÁNÍ MAGISTRA ŘÁDU S DOMINIKÁNSKOU RODINOU

(Výňatky z diskuse)

Dominikáni ve světě

Jaká je dnes situace dominikánů ve světě? Jaké jsou Vaše zkušenosti, když cestujete po celém světě, jaká je z Vašeho pohledu současná situace církve ve světě i z pohledu dominikánského řádu?

To je podobná otázka, jako když se zákoník zeptal Ježíše, jaké je nejdůležitější přikázání. Je to téma na velkou konferenci „Řád ve světě“, ale pokusím se o jakési shrnutí. Protože jinak byste po mé odpovědi a po našem pití vína usnuli.

Je velice těžké vyjádřit se k situaci, v níž se Řád ve světě nachází. Nejlepším způsobem, jak se seznámit s „krevním oběhem“ Řádu, je prostě generální kapitula. Jsme přítomni ve 104 zemích, provincií je 54.

Řádová mapa je velmi různorodá. Některé provincie zahrnují více států; např. provincie Střední Ameriky zahrnuje 6 národů. Některé země jsou naopak rozděleny do více provincií: Španělsko, Itálie – tři dominikánské provincie, Spojené státy, Francie – dvě provincie. Jiné provincie zahrnují jednu zemi: Česká republika, Slovensko, Argentina... V některých zemích máme jenom malé vikariáty. Někdy je v jedné zemi jenom jeden dům, kde bydlí dominikáni.

Nejmladší provincie je velmi mladá, je ještě v prenatalním stavu, ale za několik málo dnů se narodí: 8. července vznikne viceprovincie Západní Afriky – viceprovincie sv. Augustina, která obsáhne čtyři země v západní Africe. Čtyři země – to je velmi náročné.

Jedním z důležitých ukazatelů situace řádu ve světě je prostě počet povolání. Nikdy však nesmíme podlehnout iluzi, že když máme hodně povolání, jsme lepší řád. Povolání jsou darem Božím a ne nezbytně proto, že jsme dobří chlapíci.

Uvedu příklad: máme komunitu v Káhiře v Egyptě. Založil ji jeden Egyptan, který zde zřídil velmi důležitý institut mezináboženského dialogu. Zemřel na konci 90. let minulého století. Nikdo další z Egypta do řádu nevstoupil. Pocházíte-li totiž z muslimské rodiny, je velmi nebezpečné vstoupit do řeholního řádu katolické církve. Vaší rodině to může přinést velké problémy. Ale jsme tam, žádná povolání tam sice nemáme, to však neznamená, že tam neděláme dobrou práci. Máme obrovskou knihovnu, 80% knih tvoří knihy o filosofii a teologii muslimské. Mnoho muslimů chodí do naší knihovny studovat, připravovat se na doktoráty na národní univerzitě, která je muslimská. Bratři jim pomáhají, aby v tom, co jsou,

byli dobří. A to je naše práce tam, v mezináboženském dialogu s knihami. Žádné povolání tam nemáme, ale protože nejsme firma jako Coca Cola, tak tam zůstaneme. Když Coca Cola neprodává, firma odchází ze země, aby našla nový trh. Ale to není náš způsob myšlení a života.

Na začátku 20. století měl řád minimum bratří. V roce 1216, na začátku řádu, řád rostl, v baroku jsme měli okolo 15 tisíc bratří. Potom počet bratří zase klesal. Až do začátku 20. století, když byl blahoslavený Hyacinth M. Cormier zvolen magistrem řádu. K 21. 5. 1904 měl řád 3000 bratří. Po revolucích v Evropě, které byly antiklerikální, počty bratří opět klesly. Ale 20. století skončilo s počtem 6 tisíc bratří po celém světě. Do II. vatikánského koncilu tedy čísla stoupala, pak zase z různých důvodů klesala. Nemůžeme však říci, že to souviselo s koncilem. Naopak mnoho bratří vstoupilo do řádu právě pod vlivem koncilního dění. Je to tedy velice složité.

Dnes počet povolání v některých zemích klesá, v jiných roste. Mapa povolání je velmi rozmanitá. Růst povolání zaznamenáváme především v Asii a v Africe.

Dominikáni a spása duší

Hovořili jsme zde o zahraničních misiích. Česká republika je přitom jednou z nejateističtějších zemí. Je pohodlné vydat se na misie do Oceánie, ale myslím, že v Evropě je to místy mnohem těžší. Máte nějaké informace o tom, co dělají dominikáni pro obrácení nevěřících v Evropě?

Neměli bychom poměřovat, co je těžší. Mohu zavolat bratra do Pákistánu nebo do Iráku. Denně musí čelit nejistotě, zda se dožijí druhého dne. A neměli bychom porovnávat. Nemohu říci, že bratří, kteří zde dělají svou práci, jsou horší nebo lepší než bratří v Argentině. Když takto porovnááme, míváme se s realitou, a to není dominikánské.

To je taky důvod, proč vkládáme otevřené dlaně do otevřených dlaní našich představených. Protože jiní mají rozhodovat o nás. Problém je, když prosím bratra, aby šel tam nebo onam, a on nechce. Je věcí mého svědomí, že tam prostě nepůjdu – například.

Evropa svatého Dominika byla velmi složitá. Dominik překročil Pyreneje a objevil velmi náročné podmínky – Kataři, manichejci, problém křížových výprav a tak dále a tak dále. A začal organizovat Řád bratří kazatelů. Společnost byla tzv. křesťanská a mnoho věcí se měnilo. Rostla nová města, zakládaly se univerzity, vznikaly sekty. Takže rozhodně nešlo o jednotné křesťanství.

A zároveň Dominik snil a přemýšlel, že byl šel na misie ke Kumánům, což byli Tatarové. Problém je, že někdy ve svých úvahách stavíme jednu věc proti druhé:

Ne Oceánie, ale pouze Praha. Nikdy více Praha, ale hlavně Oceánie. Nejsme však povoláni k tomu, abychom to rozhodovali za sebe. Musíme volit jako členové řádu, Řádu kazatelů.

Bůh si povolal Dominika k sobě pouze pět let po té, co založil řád. Řád byl potvrzen v roce 1216. Dominik snil, že ho zabezpečí a zorganizuje tak, aby nějak fungoval, a sebere se s bratrem Viliamem a půjde ke Kumánům na misie. A přestože o tom snil a toužil po tom, nepřestal kázat na místě, kde byl a kde žil. Vždycky snil o tom, že půjde ke Kumánům, aniž by ho to však odvádělo od neustálého kázání.

Kázání na tom místě, kde byl, otevřelo jeho mysl, aby chtěl jít i dál. Avšak pět let po té, co byl náš řád potvrzen, zemřel vyčerpán, nikoli nemocí, ale prostě vyčerpáním. Nikdy však nepodlehł upřednostňování: Kumáni kontra Francie nebo Itálie. Chtěl jít ke Kumánům, ale papež ho poslal do severní Itálie, aby tam kázal a konal misie. Kázal na severu Itálie, ale papež zavolal, aby šel do Říma a tam kázal klauzurovaným sestrám. A potom šel do Francie, zastavil se v Boloni a zemřel.

Neměli bychom příliš lpět na pouhém plánování. Máme jen jeden program, a ten nám dal Ježíš: Jděte ke všem národům, hlásejte všem lidem všechno, co jsem vás naučil a já budu s vámi po všechny dny vašeho života. To je náš program.

Zdejší bratří jsou v rukách tohoto muže, bratra Benedikta. Víím, že to pro něho nikdy není jednoduché. Někdo říká, že Olomouc je lepší než Praha, jiný zas, že potřebujeme bratry v Brně. Další by rád viděl více bratří v Plzni, protože ti, kdo pijí pivo, potřebují, aby jim někdo kázal o Bohu. Nikdy to není jednoduché. Ale my to prostě sami nerozhodujeme.

Vkládáme své otevřené dlaně do otevřených dlaní svého bratra. A ten bratr možná není lepší než já. Ale je to můj bratr. A mě posílá, abych kázal tam nebo tam.

A někdy třeba někdo jiný, např. magistr řádu – tedy já – požádám Benedikta o bratra a možná o Romualda. Benedikt si možná myslí, že by Romuald měl být v Praze. Ale já se svými spolupracovníky třeba usoudím, že Romualda potřebujeme v Buenos Aires... proč ne... Romuald může být dobrý kazatel pro ty, kteří tancují tango...

Takový je náš způsob života.

*Přepis zvukového záznamu; redakčně upraveno.
Pokračování v dalším čísle.*

ZPRÁVY Z PROVINCE

Sliby

Dne 4. června 2009 složil v klášterním kostele sv. Jiljí v Praze při večerní mši svaté v 19:30 fr. Šimon Hlavatý slavné sliby do rukou magistra řádu fr. Carlose Azpírose Costy.

Dne 8. srpna 2009 o slavnosti sv. Dominika budou při večerní mši svaté v 18:00 hod. v klášterním kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci skládat slavné sliby bratři klerici ffr. Pio Oláh a Ludvík Grundman.

Dne 15. srpna 2008 o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie budou při večerní mši svaté v 18:00 hod. v klášterním kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci skládat své první sliby bratři novicové ffr. Justin Dvorský a Hyacint Ulman. Fr. Vincenc Smolík požádal o prodloužení noviciátu.

Téhož dne obnoví své jednoduché sliby ffr. Ondřej Kadlčík a Filip Boháč.

Jáhenské svěcení

V neděli 9. srpna 2009 v 9:30 hod. v klášterním kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci přijme z rukou arcibiskupa Mons. Jana Graubnera jáhenské svěcení fr. Lukáš Fošum. Ať ho Pán provází a posiluje v nové službě.

Personalía

Osobní změny

Fr. Tadeáš Štěpánek přerušil studia ve Francii a od ledna 2009 zůstává v konventě v Olomouci.

Asignace, vyslání

Fr. Antonín Krasucki byl k 13. dubnu 2009 asignován do konventu v Praze.

Fr. Irenej Šiklar byl k 2. květnu 2009 asignován do konventu v Olomouci.

Fr. Jindřich Poláček byl dle LCO 272 vyslán do domu v Uherském Brodě na dobu od 1. dubna 2009 do 31. srpna 2009.

Fr. Pavel Mayer byl dle LCO 272 vyslán do domu v Jablonném v Podještědí na dobu od 14. září 2009 do 20. června 2009.

Ustanovení v provincii

Fr. Antonín Krasucki byl 8. dubna 2009 zvolen převorem konventu v Praze; officium přijal 13. dubna 2009.

Fr. Irenej Šiklar byl 1. května 2009 zvolen převorem konventu v Olomouci; officium přijal 2. května 2009.

Ustanovení v diecézích

Fr. Jindřich Poláček byl k 15. dubnu 2009 jmenován samostatným pastoračním asistentem klášterního kostela Panny Marie Nanebevzaté ve farnosti Uherský Brod.

Fr. Irenej Šiklar je k 1. červenci 2009 uvolněn z funkce administrátora ŘK farnosti u kostela sv. Filipa a Jakuba v Praze-Hlubočepích. Farnost bude k tomuto datu předána diecézní duchovní správě, čímž v ní končí naše dlouholeté působení.

Stálé studium

Podzimní setkání stálého studia se bude konat v Praze dne 21. listopadu 2009. Tématem bude Kněžství.

ACPB 1/2009 ze dne 22. 6. 2009

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2009

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovného) na rok 2009 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Upřednostňujeme platbu bankovním převodem. **!! Prosíme odběratele, kteří předplatné ještě neuhradili, o jeho urychlené zaplacení. !!** S díky redakce.

KALENDÁŘ AKCÍ

- **24. 7. - 2. 8. 2009** Letní misie v Rakovníku
- **10. 10. 2009** Setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové
- **23. - 25. 10. 2009** Setkání formátorů LSsD ve Vranově u Brna
- **21. 11. 2009** Stálé studium v Praze

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazatelského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 21. 9. 2009 od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorně.

PRAŽSKÝ KONVENT

*Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: praha@op.cz, sv.jilji@op.cz, jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>*

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provincialát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provincialáta Anežka Bachnová. Jako číslo na provincialát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Návštěvu otce provincialáta je třeba vždy domluvit předem.

Setkávání po nedělních bohoslužbách

Každou neděli je příležitost k setkání po mši svaté v 9:30 a 18:30 ve velké hovorně kláštera, která je otevřena 1,5 hodiny po skončení bohoslužby. Všichni jste srdečně zváni.

U příležitosti slavnosti svatých Jáchyma a Anny si Vás dovoluujeme pozvat na

poutní bohoslužbu

do kostela sv. Anny,

centrum Pražská křižovatka
(Zlatá ul., vstup z Liliové ul., Praha 1)

v neděli 26. července 2009
v 17.00 hodin.

Srdečně Vás zve Dagmar Havlová,
předsedkyně Správní rady Nadace
Dagmar a Václava Havlových
VIZE 97,
a Klášter dominikánů Praha.

Hudba u sv. Jiljí

8. 8. 18:30 Slavnost sv. Dominika

P. Chaloupský: sekvence a moteta ke sv. Dominiku, chorální i lidový zpěv.

Zpívá: Schola dominicana
Varhany: Petr Chaloupský

středy 18:30 Latinská mše svatá

Gregoriánský chorál

Zpívá: Schola Aegidiana; řídí: Kateřina Bartošová; varhany: Petr Chaloupský
aktuální program na <http://jilji.cz>

JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ

POUTNÍ BAZILIKA

SV. VAVŘINCE A SV. ZDISLAVY

Klášteří 33, 471 25 Jablonné v Podještědí
tel. 487 762 105, e-mail: jablonne@op.cz;
farnostjvp@volny.cz; www.zdislava.cz

Kalendář poutí

5. 7. Poutí německých věřících

09.30 mše svatá ze slavnosti sv. Cyrila a Metoděje

11.00 mše svatá – celebruje Mons. Georg Weinhold, em. světící biskup drážďanský

18. 7. Poutí nemocných

09.30 mše svatá

11.00 mše svatá – celebruje Mons. Dominik Duka, biskup královéhradecký

9. 8. Svatovavřínecká poutí

09.30 mše svatá – celebruje Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický

11.00 mše svatá

29. 8. Srpnová poutí k Paní Zdislavě

09.30 mše svatá – celebruje Mons. Josef Koukl, emeritní biskup litoměřický

11.00 mše svatá

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Slovenská 14, 772 00 Olomouc, irenej@op.cz

fr. Irenej OP, promotor pro růžence

DARY NA DOROST

Dary na dominikánský dorost je možné zasílat na čú: 6375022/2700 s vs: 367678. Všem dárcům velmi děkujeme a modlíme se za ně, aby jim Pán jejich štědrost oplatil.

fr. Cyprián OP, syndik provincie

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231,
e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proséb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

*„Ježíši, Králi nebe a země,
popřej mi místa v království svém“*

Dne 23. června 2009

v předvečer slavnosti Narození sv. Jana Křtitele odevzdal svou duši Pánu náš drahý otec

fr. Jan Maria Vianney Josef Hub OP.

Narodil se v Palačově na Moravě 2. dubna 1916.

Absolvoval gymnázium v Hranicích na Moravě

a teologická studia v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen 5. července 1942, primiční mši svatou sloužil v Hustopečích nad Bečvou. Mezi léty 1942 a 1951 působil jako kaplan v Ratajích u Kroměříže, Bílovci ve Slezku a Hranicích na Moravě.

V roce 1951 byl odveden k jednotkám PTP. Od roku 1954 do roku 1959 působil ve farnostech Olomouc-Chvátkovice, Prostějov, Sobotín a Vernířovice u Šumperka. Pro svá kázání a šíření náboženské literatury byl 22. dubna 1959 odsouzen na dva a půl roku vězení. Pracoval v dole Nejedlý.

V roce 1960 byl amnestován a pracoval jako dělník, zámečnický a svářeč. Po udělení státního souhlasu působil ve farnostech Nová Lhota a Lipov-Louka.

Dne 14. května 1990 složil slavné sliby v dominikánském řádě. Od r. 1990 byl kaplanem sester dominikánek v Bojkovicích. Roku 2002 se stal členem dominikánského konventu v Olomouci, kde v péči bratří strávil závěr svého dlouhého života.

Byl mariánským ctitelem, neúnavným kazatelem a vyhledávaným zpovědníkem.

V sobotu 27. června 2009 ve 14.00 hod se při mši svaté rozloučíme s naším spolubratrem v dominikánském kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci a poté uložíme jeho tělo do řádového hrobu.

Prosíme o modlitbu

*Bratři
České dominikánské provincie*

*sestra Marie s rodinou
a ostatní příbuzní*

KŘESŤANÉ RAKOVNÍKU

Katolická misie 2009

Letní katolická misie letos proběhne v Rakovníku v týdnu od 24. července do 2. srpna 2009. Součástí misie bude bohatý kulturní a vzdělávací program. Připravujeme mj. divadelní představení, koncerty i zajímavé přednášky. Zvláštní program bude připraven pro děti.

V rámci akce se uskuteční tyto přednášky:

– *Jak může dobrý Bůh dopouštět zlo.* PhDr. Mgr. Efrém Jindráček Ph.D.

Úterý 28. července, 18 hod, v Muzeu T.G.M.

– *Počátek lidské existence z pohledu embryologa.* Doc. MUDr. Petr Hach, Csc.

Středa 29. července, 18 hod, v Muzeu T.G.M.

– *Rozum na cestě k Bohu.* P. Jordán Vinklárěk OP

Čtvrtek 30. července, 18 hod, v Muzeu T.G.M

– *Fauly ve slovní kopané – nenechte se oklamat.* Martin Rosenbaum

Pátek 31. července, 18 hod, Muzeum T.G.M

Součástí misie budou také dny otevřených dveří místních kostelů. Zasvěcený průvodce návštěvníky kostelem provede a seznámí s jeho historií i kulturním významem. Otevřen bude nejen kostel sv. Bartoloměje, ale i ostatní, běžně nepřístupné sakrální prostory: kostel Nejsvětější Trojice a kostel sv. Jiljí.

Misie bude také příležitostí k osobnímu rozhovoru o víře, křesťanství nebo o otázkách dotýkajících se smyslu a cíle života. Po celou dobu misie bude na Husově náměstí infostánek se stálou službou, která je připravena zájemce seznámit s programem nebo zodpovědět jejich otázky.

Členové misijního týmu se také budou snažit pozvat na připravený program a nabídnout rozhovor obyvatelům města osobně.

Misie bude pro všechny příležitostí k osobním setkáním, k nalezení nebo upevnění víry a prohloubení lidské vzájemnosti. Prosíme o Vaše modlitby a těšíme na setkání s Vámi.

za Kazatelské středisko Martin Rosenbaum
<http://misie.op.cz>

STOLETÉ OSLAVY NA ČERNÉ

„Ne proto, abychom oslavovali sebe, ale abychom se podělili o radost z toho plynoucí a hlavně děkovali za toto úžasné Hospodinovo dílo.“

Letos je tomu již 100 let, co náš dům v Praze v Černé ulici č. 14 slouží dětem a mládeži. Na počátku 20. století zde byl Dětský Azyl Pražského Jezulátka, ve 20. letech se zde scházela umělecká skupina Devětsil, dále dům sloužil jako Speciální škola pro děti s vadami řeči a domov mládeže pro středoškoly. Roku 1990 byl dům vrácen sestřím dominikánkám, které zde zřídily Katolický domov studujících (KDS) – domov mládeže a školní jídelnu.

Rozhodli jsme se toto velké jubileum oslavit. Ne proto, abychom oslavovali sebe, ale abychom se podělili o radost z toho plynoucí a hlavně děkovali za toto úžasné Hospodinovo dílo.

Prvním slavicím dnem byla středa 20. května, kdy jsme odpoledne vypluli lodí po vlnách „Živé historie“, jak jsme tyto oslavy nazvali. Spolu s našimi současnými studentkami, strážníky a sousedy jsme se plavili dvě hodiny po Vltavě, povídali si a užívali krásného jarního odpoledne.

Hlavním dnem oslav byla sobota 23. května. Začali jsme v půl desáté mši svatou na poděkování Bohu, celeburoval ji otec biskup Karel Herbst u našich bratří dominikánů v kostele sv. Jiljí. Poté jsme se přesunuli do barokního refektáře našich bratří, kde byl zahajovací program, sestavený z písni hudební skupiny Bernie-Band a průvodního slova o historii domu v Černé.

Program pokračoval na Černé 14 dnem otevřených dveří, návštěvníci se mohli podívat do různých prostor celého domu, prohlédnout si kroniky či fotografie z nejrůznějších akcí domova. Hlavní ale bylo společné setkání a povídání si. Odpoledne zpestřilo divadelní představení spolku Škopek, předvedli hru Járy Cimrmana Vražda v salonním coupé. Celé oslavy jsme zakončili v podvečer adorací v naší kapli, zpívali jsme, děkovali a chválili.

Jsme rádi, že jsme se s vámi mohli u nás potkat, že nám zachovávejte přízeň, a zveme vás k nám na návštěvu, kdykoli zavítáte do Prahy. Přijďte, budeme se těšit.

S. M. Vojtěcha OP
<http://dominikanky.cz>

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za letní misie v Rakovníku
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za uzdravení sestry Imeldy z jirkovského sdružení LSSD
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za znojenské mnišky, které hledají nový příbytek
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teol. fakultě v Č. Budějovicích
- ❖ za Petra Postupu, aby našel zaměstnání

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

ČERVENEC

1. Aby křesťané na Středním východě mohli žít svou víru v plné svobodě a byli nástrojem pokoje a smíření.
2. Aby díky svědectví všech věřících v každé zemi světa byla církev semenem a jádrem smíření a sjednocení lidstva v jednu Boží rodinu.
3. Aby setkání charismatické konference otevřelo dveře mnoha srdcí pro mocné působení Ducha Svatého.

SRPEN

1. Aby si veřejné mínění bylo více vědomo problému milionů vystěhovalců a uprchlíků a aby se našlo konkrétní řešení pro jejich často tragické situace.
2. Aby křesťané, kteří jsou diskriminováni a pronásledováni v mnoha zemích kvůli Kristovu jménu, dosáhli uznání svých lidských práv, rovnoprávnosti a náboženské svobody, aby mohli žít a svobodně vyznávat svou víru.
3. Aby čas odpočinku byl také časem pro obnovu důvěrného vztahu k Bohu v osobní i společné rodinné modlitbě.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS BRNO (*představený Radovan Michael Plšek*)

Na svátek sv. Kateřiny Sienské, patronky terciářů, prožilo naše společenství radostnou událost: byl přijat bratr Václav Lhotský a dostal řádové jméno Ambrož. Po mši svaté následovalo malé pohoštění a rozhovory. Bratra Ambrože také přišla pozdravit početná skupina přátel z domovské farnosti Brna-Líšně.

Pravidelné měsíční setkání se tentokrát konalo 21. 5. o slavnosti Nanebevstoupení Páně. Náš člen bratr Miroslav Gabriel Částek nám věnoval představení „Cesta k pokojí“ – pásmo myšlenek z Tomáše Kempenského Následování Krista. Dle jeho slov to bylo 89. vystoupení s tímto pořadem. Protože naše setkání jsou otevřená i jiným zájemcům, přišli také hosté a po pořadu se rozproutila zajímavá debata mezi interpretem a posluchači.

Dne 29. 5. se konala v Brně akce Noc kostelů a jak je již známo, předčila představy organizátorů počtem návštěvníků. Do okruhu byl zařazen i kostel sv. Michala. Na programu se podíleli terciáři, členové Svatomichalské školy a členové komunity Sant Egidio (založil ji r. 1968 dominikánský kněz). Rektor kostela P. Petr Nešpor a P. Tomáš Bahounek OP poskytovali přítomným možnost duchovního rozhovoru. Kněz terciář P. Augustin Kryl v určených časech provedl návštěvníky kostelem a hovořil o historii chrámu. Pro příležitost Noci kostelů byla instalována výstava Setkání mezi uměním rozsáhlejší než jindy. Jednak v oratoři, jednak rozměrná plátna přímo v lodi kostela. Zdárný průběh zajistila s. Veronika Planerová. Zhlédnout bylo možno obrazy, plastiky, keramiku, grafiku a z kovu bohoslužebné náčiní. Bratr Miroslav Gabriel Částek přednesl jeden ze svých pořadů Co je bez chvění, není pevné – Úvahy Tomáše Halíka a Anatola France. Hudební části se zdárně zhostil varhaník a dirigent Josef Gerbrich. Závěr byl o půlnoci. P. Tomáš Bahounek po krátké adoraci Nejsvětější svátosti všem přítomným požehnal.

Dne 8. 6. se vydala pětičlenná skupina zástupců našeho sdružení na setkání s magistrem řádu do Olomouce. V konventním kostele Neposkvrněného Početí Panny

Marie jsme společně slavili mši svatou a nešpory. Potom nasledovalo setkání s magistrem, bratry a terciári v klášterní jídelně. Byli zde bratři a sestry z Olomouce, Rožnova pod Radhoštěm, Blanska a Brna. Fr. Carlos odpovídal na dotazy a zároveň jsme se všichni zúčastnili připraveného pohoštění. Vraceli jsme se povzbuzení a s radostí.

Dne 18. 6. bylo poslední společné setkání akademického roku. Fr. Michael nám připravil z knihy *Život bratří* něco z historie dominikánského řádu.

Stanislava Kateřina

MS HORNÍ NĚMČÍ (představená Marie Zdislava Machálková)

Dne 10. 7. 2009 se dožívá 70 let Růžena Dominika Jurigová. Dne 17. 7. 2009 slaví Marie Zdislava Machálková a Petr Dominik Juriga 10. výročí slibů. Přejeme jim hodně zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie a svatého Dominika.

MS NIVNICE (představená Zdeňka Dominika Starobová)

Dne 16. června 2009 odešla z našeho středu naše nejstarší milá sestra Marie Františka Vaškových z Korytné ve věku 89 let. Celý život se snažila plnit vůli Boží, odevzdána do ochrany Panny Marie. Svou slunnou povahou na všechny působila, také na nás, svou dominikánskou rodinu. Ať jí Pán Bůh odplatí mírou vrchovatou.

MS OLOMOUC (představená Zdislava Kvapilová)

<http://opolomouc.googlepages.com>

Program setkání na období 2008/2009 – Téma: Rok svatého Pavla

11. 7. 2009 Pout' na Sv. Kopeček u Olomouce

8. 8. 2009 Setkání v klášteře – oslava svátku sv. Dominika

Na květnovém setkání dne 9. 5. jsme z úst našeho bratra Reginalda vyslechli skvělou přednášku o věznění sv. Pavla. Text přednášky je k dispozici na našem webu ke stažení a hlubšímu prostudování.

V pondělí 8. června 2009 jsme prožili krásné setkání s Magistrem řádu fr. Carlosem Azpirozem Costou OP, který navštívil Olomouc v rámci své vizitace. Každý z nás mu mohl položit jakoukoliv otázku. S každým z nás si podal ruku. Děkuji všem sestřím a bratrům za hojnou účast. Bylo to požehnané a radostné setkání.

Při zářijovém setkání dne 12. 9. 2009 přistoupí k obláčce Eva Křupalová a Jan Záleský, k časným slibům Jan Pavel Radosta a k věčným slibům Edita Michaela Kremláčková a Gabriela Zdislava Kollová. Všichni se radujeme a budeme se do slibů za ně modlit modlitbu k Panně Marii Vranovské.

Normálny chalan, makaróny, fajka, málo kníh a slzy...

Aj toto boli výrazy, ktoré sa mi vírili hlavou, keď som mal písať tento článok. Pravdu povediac, najradšej by som ho nepísal, lebo si vôbec nie som istý, či dokážem opísať slovami, to čo som pred pár dňami zažil. Ale dobre, pokúsím sa...

„Modli sa, ideme na to!“, zaznel apel v telefóne a ja som automaticky siahol po ruženci. Hlas patrila Eve a cítil som z neho napätie. „Tak Bože, teraz je to v твоjich rukách. Dúfam, že to Pier Giorgio prežije,“ pomyslel som si a začal „súkať“ Zdravas za Zdravasom. V duchu som sa usmial, lebo Pier Giorgio by zrejme urobil to isté. Modlieval sa totiž ruženec každý deň. Bol štvrtok večer, 23. apríla a v UPC v Mlynskej doline v Bratislave odštartovala šnúra prezentácií novej životopisnej knihy mladého muža a laického dominikána bl. Pier Giorgia Frassatiho „Dni jeho života“, z dielne najmladšieho vydavateľstva u nás – Vydavateľstva Dominikáni. Teraz som sa však dostal do slepej uličky, lebo by som mal objasniť otázky, ktoré sa tu natískajú. Čo je to za vydavateľstvo, kto stojí za jeho vznikom, prečo práve Pier Giorgio, kto to vlastne je a prečo práve taký nadpis tohto článku... Ja si to trocha uľahčím a pomôžem si modernou technikou. O vydavateľstve sa dozviete všetko na www.vydavatelstvo.dominikani.sk. O Pier Giorgiovi sa dozviete na stránke www.frassati.sk, alebo z práve spomínanej knihy, ktorú vám srdečne odporúčam. Ja sa pokúsím priblížiť to ostatné.

Výjav prvý – Normálny chalan

Po zahrievacom kole v Bratislave nasledoval v piatok Ružomberok, Zvolen a v sobotu Košice. Ale nepredbiehajte.

Prezentácia tejto knihy bola výnimočná. Možno sa opýtate: „V čom môže byť výnimočná prezentácia knihy?“ Napríklad samotnou knihou alebo ľuďmi. Táto kniha je totiž asi najvernejším životopisom Pier Giorgia, ktorý napísala jeho sestra Luciana. A ľudia z vydavateľstva napadlo (a tu si všimnite výnimočnosť týchto ľudí, a ako dobre to myslí dominikánom, oni totiž všetci dominikánmi sú), kto iný môže poznať jeho život lepšie, ak nie niekto z príbuzných. A ešte lepšie jeho neter. A keďže neter Pier Giorgia je dobre známa ľuďom z vydavateľstva, ktorí s ňou udržiavajú aj priateľský vzťah, pozvali na Slovensko dcéru Luciany Frassati, pani Wandu Gawronsku. A pani Wanda sa nenechala dva razy prosiť. Táto 81-ročná sympatická staršia dáma, ktorá nielenže časovo náročnú akciu bravúrne zvládla, trpezlivo podpisovala po každej prezentácii jednu knihu za druhou, ale ešte sa po celú dobu usmievala. Presne ako jej ujo Pier Giorgio. Aj on bol takmer stále veselý. A práve toto je úžasné. Prišla rozprávať o svätcovi a ukázala nám veselého mladého muža plného elánu, plného lásky, ktorý sa nebál žiť naplno. Toto je paradox. Sme naučení pozerat'

sa na svätcov z dávnych čias ako na niečo vzdialené a ich život sa javí ako veľmi náročný a ťažký pre nasledovanie. Ale Pier Giorgio? Viete, čo nás sprevádzalo tieto štyri dni? Smiech, čistá radosť, trocha bolesti (a niekedy hlad). Presne toto prežíval aj on. Žeby jedny z atribútov svätosti? Pier Giorgio napr. povedal: „Katolík nikdy nesmie byť smutný.“ Jeho svätosť spočívala v tom, že bol veselý a normálny a že zachovanie morálneho zákona prirodzene sklúbil s plnosťou prežívania svojho života.

Výjav druhý – Makaróny

V Bratislave neprišlo síce veľa ľudí (v UPC prebiehali súčasne dve rôzne akcie), ale táto prezentácia bola veľmi poučná. Hlavne pre organizátorov. Keďže sme takú prezentáciu robili prvý raz, uvedomili sme si, čoho sa máme vyvarovať a naopak, čo treba doplniť. Takže v Ružomberku sme si boli už istejší. Na pôde Katolíckej univerzity nás privítal rektor Tadeusz Zasepa, ktorý sa s pani Wandou osobne pozná. Aulu Jána Pavla II. sčasti zaplnili zvedaví študenti.

Po úvodnom slove rektora fr. Angelik Juraj Znášik OP predstavil vydavateľstvo a vznik novej knihy. Hlavné údaje zo života Pier Giorgia priblížila Mária Terézia Zúdorová OP a potom nasledovala formou otázok a odpovedí debata s pani Wandou. Trošku sme sa obávali, lebo sme si neboli istí, či sa ľudia budú chcieť pýtať. Mali sme pripravený okruh otázok, ale úplne zbytočne, lebo ľudia na všetkých prezentáciách boli skvelí a zvedaví. Počas prekladu do anglického jazyka, ktorý zabezpečovala Eva Antonína Zúdorová OP bola na pozadí fr. Mannesom Stanislavom Marušákom OP premietaná fotoprezentácia, ktorej bol aj autorom. Práve tu prvý raz zazneli slová o makarónoch (a ja som intuitívne na ne dostal pri písaní tohto článku znova chuť, tak ako v Ružomberku). Pani Wanda spomínala, ako Pier Giorgio založil so svojimi priateľmi spoločnosť „Temných typov“ („Tipi Loschi“) ako spolok, o ktorom povedal: „Nevadí, že je nás tak málo, hlavné je, že sme dobrí ako makaróny.“ Uvedomujúc si skutočnosť, že aj my v živote väčšinou dávame prednosť kvantite pred kvalitou, začal som vnímať tento výrok ako nadčasový. Pokiaľ spoločnosť temných typov bola založená ako dobročinné dielo, tak potom život Pier Giorgia bol dobročinnosťou presiaknutý. O tom svedčí aj fakt, že sa na jeho pohrebe zúčastnilo okolo 30 000 ľudí, zväčša z chudobných vrstiev. Až tam všetci pochopili silu a charizmu, ktorú mal tento mladý muž. Zmysel pre spravodlivosť a jeho prístup k chudobe vyvieral z Písma a Eucharistie. Tak ako mnohí iní, aj ja som si kládol otázku, čo viedlo mladého človeka z bohatej a vplyvnej rodiny k takému prístupu k chudobným a chudobe samej? Odpoveď, ktorú Pier Giorgio ponúka, ma nenecháva na pochybách, že tak ako poznal Písmo a hlavne obľúbené Listy sv. Pavla, musel tieto pravdy v srdci hlboko prežiť. On sám hovorí:

„Kristus ku mne prichádza v Eucharistii a ja mu túto návštevu vraciam návštevou chudobných.“ Hlboké vyjadrenie, čo poviete?

Výjav tretí – Fajka

Práve na toto nadviazal vo svojej kázni už vo Zvolenskom konvente dominikánov fr. Mannes, keď z vlastnej skúsenosti porovnal naše rozhodnutia so životom Pier Giorgia. Konkrétne spomenul bezdomovcov, okolo ktorých prechádzame bez povšimnutia. Tento chalan z Turína by sa iste pristavil. „Neušiel nám náhodou nejaký vlak?“ opýtal sa fr. Mannes. Možno práve otázka do vlastných radov. Aký postoj máme k týmto ľuďom my?

Klub u Jakuba vo Zvolenskom konvente bol plný. Teraz tmočila mladá slečna Katka Babicová. Veľmi nás potešila prítomnosť mládeže a detí. Počas prezentácie ma dve dievčatá stále po očku sledovali. Zneistel som. Viete, ako to býva, keď na vás niekto stále pozerá. Začnete sa prezeráť, či nie ste náhodou špinavý, alebo či máte všetko na sebe tak, ako sa patrí (hlavne muži vedia o čom hovorím)... Potom sa jedno odvážilo a spýtalo sa: „Prečo má v ústach fajku?“ A vážne, na jednej z fotografií zachytávajúcej Pier Giorgia v horách, mu z úst trčí fajka. Spomenul som si, že táto fotografia visela aj na námestí sv. Petra vo Vatikáne, keď bol Pier Giorgio blahořečený. Tam ju mal ale vyretušovanú. Prehltol som naprázdno. „Nuž, vtedy sa to tak nebralo,“ odvetil som. Deň predtým sme sa na to pýtali Wandy. Dozvedeli sme sa, že v tej dobe sa ešte veľa nevedelo o škodlivosti tabaku. Vraj keby o tom Pier Giorgio vedel, tak by nefajčil. No, ja neviem. Sám som niekoľko rokov abstinujúcim fajčiarom a priznám sa, že mi je sympatický svätec s fajkou v ústach. Pomyslel som si, že fajčenie nie je asi to, čo nás vzdľahuje od Boha. A teda asi nie je prekážkou k svätosti. Mám pocit, že si to myslel aj Pier Giorgio. Ale možno sa mýlim. A možno nie. Kto vie... Na prezentácii vo Zvolene boli prítomní dvaja vzácní hostia, ktorých predstavil fr. Angelik. Prvým bol Mgr. Jaroslav Cepko PhD., ktorý knihu preložil a druhým bol Tibor Záhorec, ktorý je autorom obálky knihy a výstavných panelov, ktoré sprevádzali všetky prezentácie.

Výjav štvrtý – Málo kníh

Po osviežujúcom spánku a vynikajúcej káve v refektári Zvolenského konventu sme pokračovali v ceste ďalej na východ. Sobotný deň patril Košiciam. Slniečko svietilo (u nás sa zvykne hovoriť, že keď v sobotu svieti slnko, Panna Mária vešia plienky) a cesta ubehla pomerne rýchlo. Mimochodom, keď spomínam Pannu Máriu, viete že, Pier Giorgio Frassati bol veľký mariánsky citel? Známe sú napr. jeho každodenné návštevy v pútnickom mieste Oropa. Keď mal ísť na výstup do hôr, vstával zavrás rana, aby stihol práve na tomto mariánskom mieste modlitbu a sv. omšu. Tu musím položiť ďalšiu otázku: Koľkým z nás sa chce kvôli sv. omši vstávať ráno do kostola? Podaktorí s tým majú problém aj v nedeľu. Mohli by sme byť ako on. Ale nechceme. V Košiciach nás privítal fr. Irenej Maroš Fintor OP, prior košického konventu. V klube Veritas už čakalo veľa netrpezlivých návštevníkov. Prišli aj sestry dominikánky (samozrejme aj bratia dominikáni, a tu musím poznamenať, že sestry mali

zastúpenie aj v Bratislave a vo Zvolene). Začalo sa netradične. Úvodná časť patrila laickým dominikánom z Košíc, presnejšie povedané Miestnemu bratstvu, ktorého patrónom je práve bl. Pier Giorgio. Predstavili prítomným svoje bratstvo, aj celú krátku históriu vzniku. Po úvodnom predstavení knihy a života Pier Giorgia sa tlmočenia ujal hosťiteľ fr. Irenej. Ani Košičania sa nedali zahanbiť a kládli zaujímavé otázky. Napríklad sme sa dozvedeli, že keď otvárali po 50-tich rokoch Pier Giorgiovu truhlu, jeho telo vyzeralo ako v deň pohrebu. Postrehol som tichučkú poznámku: „Ako by to vyzeralo, keď bol svätý.“ Usmial som sa, lebo Wanda pokračujúc vo svojej odpovedi všetkých vrátila na správnu koľaj a povedala, že to nemá nijaký vplyv na proces blahorečenia. To by sa musel stať nejaký zázrak. Tým zdokladovaným zázrakom bolo uzdravenie štyridsať ročného španielskeho vojaka Domenica Sellana v roku 1933, ktorý trpel paralýzou chrbtice a bol už na pokraji smrti. Jeden kňaz mu dal malú kartičku s krátkou modlitbou k Pier Giorgiovu. Domenico bol zázračne uzdravený a žil ďalších tridsaťpäť rokov.

Po oficiálnom ukončení programu sa návštevníci presunuli k obrazovej výstave, ktorá bola spojená s predajom kníh. A tu som zistil, že Košičania museli byť veľmi lační po literatúre, lebo behom chvíle bolo po knihách, len sa tak za nimi zaprášilo. Zmohol som sa len na zúfale zvolanie smerom k Angelikovi: „Potrebujem ďalšie!“ Angelik síce priniesol z auta knihy, ale ani to nestačilo. No čo už. S prísľubom dodania ďalších kníh sme sa s Košičami rozlúčili.

Výjav piaty – Slzy

Cestou na bratislavské letisko sme s Wandou hodnotili uplynulé dni, snažili sme sa ešte čo-to dozvedieť, aby sme využili každú chvíľu v jej prítomnosti. V tom aute som si zrazu niečo uvedomil. Niečo končilo. Iste poznáte, keď niečo pekné končí. Ten pocit visel vo vzduchu a zrkadlil sa aj v našich očiach. To zrkadlenie občas vytrysklo z oka v podobe slzy. Bol som účastníkom zrodu niečoho nového. Spoznal som, ako veľmi rýchlo sa môže zrodiť krásne priateľstvo a aj keď sa možno osobne s Wandou už nikdy nestretnem, viem, že budem mať niekde vo svete skvelú priateľku. To s akým oduševnením rozprávala o svojom ujovi ma presvedčilo, že Pier Giorgio bol prítomný medzi nami. Nevedel som si pomôcť, ale stále vo mne rezonovala Mannesova kázeň a jeho vlak. Pred očami sa mi vyjavil príbeh z Pier Giorgiovho života, keď sa ho ako cestujúceho vo vlaku pýtali, prečo taký bohatý chlapec cestuje treťou triedou. Odpovedal: „Pretože štvrtá neexistuje.“ Iste čakáte, aký z toho vyvodím záver. Viete, Pier Giorgio nám ukázal, že do raja sa môžeme dostať aj štvrtou triedou. Dôležité je, aby nám ten vlak neušiel.

Peter Jeremiáš Suchovský OP

Vydavateľstvo Dominikáni ponúka knihu od Luciany Frassati:

Pier Giorgio Frassati: Dni jeho života

Cena: 6 EUR/1ks + 1 EUR/poštovné + balné

Knihu si možno objednať na adrese:

Vydavateľstvo DOMINIKÁNI

Dominikánsky konvent, Novozámocká 73, 960 01 Zvolen

e-mail: vydavatelstvo@dominikani.sk

JUBILEA BRATRÍ A SESTER

7. 7.	S. M. Fulgencie Přidalová (Střelice)	79. narodeniny
9. 7.	S. M. Terezie Eisnerová (Praha-Uhřetěves)	54. narodeniny
10. 7.	S. M. Laurencie Lacinová (Bojkovice)	80. narodeniny
12. 7.	Fr. Marek Žilinský (Praha)	88. narodeniny
13. 7.	S. M. Zdislava Řičická (Střelice)	81. narodeniny
17. 7.	S. M. Hroznata Koláčková (Střelice)	87. narodeniny
18. 7.	Fr. Vojtěch Soudský (Plzeň)	57. narodeniny
21. 7.	Fr. Sadok Šicha (Toulouse)	40. narodeniny
23. 7.	Fr. Valentín Laburda (Uherský Brod)	53. narodeniny
26. 7.	Fr. Filip Boháč (Bordeaux)	31. narodeniny
31. 7.	Fr. Irenej Šiklar (Olomouc)	39. narodeniny
31. 7.	Fr. Jindřich Poláček (Uherský Brod)	33. narodeniny
3. 8.	Fr. Cyril Molnár (Plzeň)	43. narodeniny
5. 8.	S. M. Dětmara Suchomelová (Střelice)	90. narodeniny
7. 8.	S. M. Pavla Výstupová (Bojkovice)	63. narodeniny
9. 8.	S. M. Benedicta Hübnerová (Bojkovice)	10. výročí prvých sľibů
9. 8.	S. M. Rafaela Slavíková (Praha)	10. výročí prvých sľibů
10. 8.	S. M. Lucilla Adzimová (Brno)	90. narodeniny
10. 8.	S. Marie Pitterová (Praha-Lysolaje)	36. narodeniny
11. 8.	S. M. Michaela Smrčková (Znojmo)	82. narodeniny
12. 8.	S. M. Růžena Mináriková (Znojmo)	30. narodeniny
14. 8.	Fr. Albert Kilberger (Toulouse)	24. narodeniny
15. 8.	Fr. Norbert Badal (Nemojany)	53. narodeniny
16. 8.	S. M. Johanka Vaňková (Bojkovice)	39. narodeniny
17. 8.	Fr. Ludvík Grundman (Toulouse)	25. narodeniny
20. 8.	S. M. Pravoslava Jarošová (Bojkovice)	60. výročí prvých sľibů
21. 8.	S. M. Pavla Šitinová (Znojmo)	58. narodeniny
24. 8.	S. M. Božislava Pálková (Střelice)	70. výročí prvých sľibů
29. 8.	Fr. Tomáš Bahounek (Brno)	62. narodeniny
30. 8.	S. M. Lucie Vintrová (Brno)	36. narodeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vypošujeme Boží požehnaní.

NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750
<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Nakladatelství Krystal OP publikuje teologickou, duchovní a filosofickou literaturu. Je svázáno s dominikánským řádem a sídlí v pražském dominikánském klášteře.

Nakladatelství se snaží, stejně jako řád bratří dominikánů, sloužit slovem k poznání pravdy. Navazuje na prvorepublikovou dominikánskou edici stejného jména. Chcete-li nakladatelství Krystal OP finančně podpořit, můžete tak učinit prostřednictvím účtu Provincie řádu bratří Kazatelů: 6375022/2700, var. symbol 5797825. Předem děkujeme za Váš dar. Jedná se o položku odčitatelnou z daní. Potvrzení na požádání vystavíme.

ONLINE KNIHY

Suma teologie • <http://www.krystal.op.cz/sth/sth.php>
 Jeruzalémská bible • <http://www.krystal.op.cz/jb/index.htm>
 časopis Amen • <http://www.krystal.op.cz/amen/index.htm>

PRODEJNY, KDE KOUPITE NAŠE KNIHY

knihkupectví OLIVA

Jilská 7, Praha 1, tel.: 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
 Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví u sv. Jindřicha

Jindřišská 23, Praha 1, tel.: 224 212 376, <http://www.ikarmel.cz/jindrich>
 Otevřeno: Po-Pá: 9-19 hod., So: 9-13 hod.

Knihkupectví u sv. Vojtěcha

Kolejní 4, Praha 6, tel.: 220 181 721, <http://svatyvojtech.blogspot.com>
 Otevřeno: Po-Pá: 8-18 hod.

Karmelitánské nakladatelství

<http://www.ikarmel.cz>

Karmelitánské nakladatelství je naším hlavním distributorem. Má knihkupectví mj. v Olomouci, Ostravě, Plzni. Na Slovensku naše knihy objednáte též prostřednictvím Karmelitánského nakladatelství.

Naše knihy lze koupit rovněž v dominikánských kláštřech

v Olomouci: Slovenská 14, <http://olomouc@op.cz>
 v Plzni: Jiráskovo nám. 30/814, tel. 377241660, <http://plzen@op.cz>
 v Jablonném v Podještědí: Klášterní 33, tel. 487762105, <http://jablonne@op.cz>

KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Jilská 7, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
 e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví, které se nachází v komplexu pražského dominikánského klášteře, nabízí kompletní produkci nakladatelství Krystal OP a nejúplnější nabídku literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavií. Najdete zde rovněž historickou a filosofickou literaturu.

Novinky a kompletní nabídku naleznete v našem internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být pravidelně informováni o novinkách, napište nám: <mailto:knihy-oliva@quick.cz>. Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

NOVINKY

Charles Journet: Vedení Duchem svatým

Překlad Kateřina Zilynská. *Paulínky*, brož. 103 str., 109 Kč

Anselm Grün: Umění stárnout

V knize Umění stárnout autor ukazuje, že stáří je pro člověka výzvou a příležitostí právě tak jako jiná životní období. Jeho cena spočívá mimo jiné také v tom, že míváme víc času na duchovní věci a na své blízké. Kdo přijme sám sebe i se svým stárnutím, může rozvíjet ctnosti, ke kterým stáří vybízí především: pokoru, milosrdenství, trpělivost, vděčnost, mírnost, pokoj. Umění stárnout se však musíme učit a počítat s tím, že budeme dělat chyby. Pokud se z nich ale dokážeme poučit, pak Bůh naší snaze požehná a dá nám kromě jiných důležitých ctností také tu, která stáří snad nejvíce šlechtí a je rovněž velkým darem pro druhé – životní moudrost.

KN, brož., 141 str., 149 Kč

Jan Paulas, Jaroslav Šebek ed.: Katolické noviny 1949 - 1989

Výběr článků a fotografií. *Katolický týdeník s.r.o.*, brož., 247 str., 149 Kč

Daniel Heider: Kdo byl František Suárez?

Život a dílo „Vynikajícího doktora“. *Refugium*, brož., 114 str., 110 Kč

Dag Tessoro: Hlavní neřesti

Jak vyléčit sedm nemocí duše. *Paulínky*, brož., 71 str., 102 Kč

Václav Benda: Noční kádrový dotazník a jiné boje. Texty z let 1977 - 1989

Agite/Fra, brož., 375 str., 219 Kč

William A. Barry, William J. Connolly: Praxe duchovního vedení

Fundovaně zpracované postřehy o duchovním doprovázení, podané svěžím a srozumitelným způsobem, učinily z této knihy dnes už klasickou příručku, překládanou do řady cizích jazyků. *KN, brož., 223 str., 249 Kč*

Enzo Bianchi: Klíčové pojmy křesťanské spirituality

Knihla přibližuje důležité a podstatné pojmy křesťanské spirituality, jakými jsou např. modlitba, askeze, svatost, půst, meditace, kontemplace, trpělivost, bdělost, duchovní zápas, pokora, odpuštění, nemoc, stáří, naděje, smrt a podobně.

KN, váz., 197 str., 229 Kč

* * *

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, <http://salve.op.cz>
e-mail: dominika@diecezezhk.cz, tel. 495 063 625

Pro Českou dominikánskou provincii a Biskupství královéhradecké vydává nakladatelství Krystal OP.

PŘEDPLATNÉ**Revue Salve si můžete objednat na adrese:**

distribuce: Postservis, odd. předplatného, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, www.periodik.cz,
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz, bezplatná infolinka České pošty 800 104 410

distribuce knihkupci: Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, e-mail: krystalop@volny.cz

cena jednoho čísla 60 Kč; roční předplatné včetně poštovného 220 Kč, sponzorské 350 a více Kč

* * *

RES CLARITATIS. Aktuální zpravodajství z katolického světa

*Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
<http://res.claritatis.cz>, číslo účtu 1683820001/5500*

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Cirkve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Periodikum je distribuováno zdarma; jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 15 Kč, což ročně znamená 315 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

objednávky: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
pravidelné zaslání zpráv e-mailem: registrace na <http://res.claritatis.cz>

Vychází 13. číslo RC Monitoru

V rubrice Pohled z Říma se Krzysztof Bronk v článku „Kněží třetí generace“ zamýšlí nad generačním konfliktem postupujícím dnešním klérem, a v širším smyslu také značnou částí západní Cirkve. Tématu kněžství se věnuje také článek arcibiskupa Edmonda Farhata, bývalého apoštolského nuncia v Rakousku, „Modlitba a obrácení: Poselství faráře arského“. Končícímu Roku svatého Pavla je věnován článek „Benediktinský opat o Pavlových listech“. Následuje rozhovor s o. Davidem Neuhausem, vikářem katolíků hebrejského jazyka v Izraeli a dále představení trapistického kláštera v Novém Dvoře. Matyáš Zrno z Občanského institutu se ve svém článku „Lidovci, nebo TOP? Anebo ani jedno...“ zamýšlí nad důsledky vzniku nové strany na české politické scéně a Ondřej Krajtl v článku Tři volební obrazy hodnotí volby do Evropského parlamentu. Článek P. Johna Flynna, LC se zabývá ekonomickými a sociálními důsledky rozpadu manželství.

NEKROLOGIUM**27. července 1909**

zemřel v Litoměřicích bratr spolupracovník **Blažej Güttler**. Narodil se 11. prosince 1837 v Eckersdorfu ve Slezsku, sliby složil 18. srpna 1868 v Olomouci. Sloužil Bohu a bratřím jako kuchař v kláštorech v Olomouci, Znojmě a Litoměřicích. Pohřben je v Litoměřicích. Ať odpočívá v pokoji.

1. srpna 1929

zemřel v Košicích v nemocnici bratr spolupracovník **Josef Malíř**. Narodil se v Dolním Suchově ve Slezsku 22. února 1874, sliby složil 15. prosince 1907 v Olomouci. Za 1. světové války byl vrchním kuchařem v klášterní nemocnici ve Štýrském Hradci. Později sloužil bratřím jako kuchař v Košicích. Pohřben je v Košicích. Ať odpočívá v pokoji.

26. srpna 1954

zemřel v nemocnici v Pelhřimově **P. Valentin Jaroslav Krejčí**. Narodil se 14. června 1917 v Chotovinách u Tábora, sliby složil 29. září 1939 v Olomouci a zde byl rovněž vysvěcen na kněze 2. července 1944. Působil v Olomouci, Praze a jako katecheta v Plzni. Věnoval se hodně skautské mládeži, u které byl velmi oblíbený. Po únorovém komunistickém puči byl komunistům v Plzni nepohodlný, protože četl pastýřské listy a rozšiřoval tiskoviny o skutečných poměrech v Sovětském svazu. Spolu s ostatními spolubratry byl internován v Broumově, v polovině roku 1950 byl zatčen a 24. listopadu 1950 odsouzen k šesti letům vězení, protože jako katecheta „zakazoval dětem zpívat budovatelské písně“. Odvolal se k Nejvyššímu soudu a trest mu byl snížen na 3 roky vězení. Odpykal si jej ve Valdicích. Z vězení se vrátil s podlomeným zdravím, onemocněl tuberkulózou. Po propuštění v březnu 1953 se stal administrátorem farnosti v Hořepníku u Tábora. Pohřben je v Chotovinách. Ať odpočívá v pokoji.

O PRAVÉM POSLÁNÍ CÍRKVE

píše katolický filosof Christopher Dawson
ve své knize *Beyond Politics*:

Církev může v nynější době prokázat západní kultuře velkou službu tím, že si uchová neporušené své dávné dědictví a nezamlží své svědectví tím, že by se propůjčila za nástroj světské moci a politiky. Je pravda, že se v nynější krizi ustavičně k církvi volá, aby se svým vlivem zasadila o „mravní vyzbrojení“. Zvláště protestanti anglických zemí mívají sklon pokládat náboženství za jakýsi povzbuzující lék, jehož lze používat ve chvílích národního nebezpečí tak, aby se národ vzchopil k většímu mravnímu úsilí.

Nehledě na to, že tento názor v sobě skrývá pelagiánské pojetí náboženství, není naprosto správný ani z psychologického hlediska: vždyť takto se jen stupňuje mravní vypětí, aniž se přitom posilují zdroje duchovní životnosti a řeší společenské spory, jimiž společnost trpí. Ostatně mravní vyzbrojení, sloužící zájmům národa, není předním ani základním úkolem církve. Náboženství slouží vyššímu krédu, než může člověk pochopit. Znovu a znovu vidíme proroky a Jednoho většího nad proroky, jak hlásají zkázu svého národa, zatímco by se měli – posuzováno zblízka – věnovat vši silou obrodě národní morálky. Žádná moderní vláda, ať už totalitní či demokratická, by jistě v těžké chvíli národa netrpěla proroku Jeremiášovi jeho počínání: naopak, většina zemí by se dnes pohoršila nad tím, s jakou nemístnou mírností se s ním zachází a krátkou cestou by ho odpravila jakožto agenta nepřátelské propagandy. A přece, když vidíme Jeremiáše z dálky, uznáváme, že měl pravdu i z hlediska národního, neboť díky jemu a jemu podobným je jeho národ doposud naživu, kdežto vzkvétající mocnosti, před nimiž kdysi skláněl šíjí, se jedna po druhé rozpadly v prach. ... Stejně jako dávní proroci, také církev slouží tomuto vyššímu řádu. Jejím úkolem je vykládat Boží tajemství, nikoli být učitelkou lidské vědy nebo organizátorkou lidské kultury.

*připravil P. Silvestr Braitto OP
z časopisu *Výhledy*, 2/1 (únor 1939), upraveno*

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

24. Čistotou svého bytí je Bůh oddělen ode všech konečných věcí. Z toho je jasné předně to, že svět nemůže od Boha pocházet jinak než stvořením. Dále pak to, že stvořitelská moc, která v prvé řadě dosahuje jsoucna jakožto jsoucna, nemůže být žádné konečné přirozenosti sdělena ani zázrakem. A konečně že jakýkoli stvořený činitel může mít vliv na bytí jakéhokoli účinku pouze prostřednictvím pohybu přijatého od první příčiny.

V poslední tezi se vyjasňuje vztah Boha a světa, a to jak z hlediska počátku světa, tak z hlediska jeho trvání a fungování. není to téma úplně jednoduché, ale po projití předcházejících tezí bychom měli mít již dostatečnou průpravu. Vyjděme z toho, že Bůh je nejdokonalejší jsoucno a jako takový je naprosto v plnosti a neměnný. Materiální svět ale podléhá změnám a to znamená, že projevuje celou řadu nedokonalostí. Materie jako taková tedy není dokonalost sama, ale něčím, co na samém bytí nějak závisí, participuje. Musí být proto ve vztahu příčinné závislosti na Bohu jakožto bytí samotném. Tento vztah zapříčiněnosti se popisuje jako „stvoření z něčeho“.

Obvykle slovo „stvoření“ používáme v širším slova smyslu, např. pro lidskou činnost, která vede k nějakému výrobku. V takových případech jde ale pouze o „přetváření“, jinými slovy o změnu v rámci něčeho, co již existuje (chléb z mouky, dům z cihel apod.). Boží stvoření světa z něčeho je ale něco naprosto odlišného. Není zde žádná materiální příčina neboli žádný subjekt, který by Boží působení přetvářelo. Předpona „z“

ve výrazu „stvoření z něčeho“ má zcela jiný význam než stejná přepona ve výrazech jako „chléb z mouky“. Nicota není materiálem, na který Bůh působí. Nicota je nepřítomnost čehokoli. Stvoření z něčeho tedy znamená, že před Božím stvořitelským působením nebylo vůbec nic, a že Bůh tvoří bez jakéhokoli předpokladu, bez jakékoli materiální příčiny.

Kdyby byl svět v nějaké podobě nestvořený, byl by sou-věčný s Bohem. Musel by tedy být nezávislý na Božím bytí a – jak plyne z dřívějších tezí – byl by tím plností dokonalosti a bytím samým, což znamená druhým Bohem. Něco takového je ale nemyslitelné, protože jak dobře víme, svět dokonalostí samotnou není. Kromě toho je představa dvou naprostých plností dokonalosti nesignifikační. Pokud je něco dokonalostí samotnou, nic tomu nechybí. Kdyby ale existovaly dvě takové plnosti dokonalosti, musely by se něčím lišit, tzn. jedna by neměla něco, co má druhá. To by ale znamenalo, že není dokonalostí samou. Nejvyšší dokonalost tedy může být pouze jediná. Tou je Bůh, a svět je pouze a jen stvořenou skutečností na Bohu závislou.

Teze dále mluví o tom, že Bůh nemůže svou stvořitelkou moc nikomu sdělit nebo propůjčit. Nejprve řekněme, že stvořitelká moc jako taková může náležet pouze Bohu a nikomu jinému. Důvodem je to, že stvořitelká moc je naprosto neomezená. Není jen působením na nějaký aspekt jsoucna, ale produkcí jsoucna samého. Stvořit znamená způsobit existenci jsoucna jako takového, nejen přetvořit nějaký rys jsoucna. Stvořitelká moc proto předpokládá nadvládu nad bytím, kterou může zaručit pouze ten, který je bytím samým.

Otázkou ale je, zda Bůh nemůže svou stvořitelkou moc nějakým způsobem (např. zázrakem) sdělit tvorům. Zdálo by se, že ano, protože svrchovanost nejvýše dokonalého Boha by tím byla zachována. Řada filosofů se proto domnívala, že něco takového možné je. Příkladem může být slavný pařížský biskup Petr Lombardský, jehož sentence byly ve středověku na univerzitách komentovány. Jiným významným filosofem, který zastával tuto pozici, byl jeden z prvních jezuitských učenců Francisco Suárez. Tomisté však v návaznosti na učení Tomáše Akvinského jakoukoli možnost sdílení Boží stvořitelké moci odmítají. Kdyby Bůh zůstával hlavním činitelem a člověk s ním při stvoření jaksi spolupracoval, byl by člověk nástrojovou příčinou a Bůh hlavní příčinou, podobně jako je pero nástrojovou příčinou psaní a člověk jeho hlavní příčinou. Nástrojová příčina má ale za úkol připravovat materii, na kterou se působí, k přijetí činnosti hlavní příčiny. V případě stvoření jednak žádná materie není,

takže není co připravovat, jednak je stvoření činností nekonečné moci. A jakýkoli tvor by svým spolupůsobením nutně nekonečnost takové moci omezoval, neboť každý tvor je omezený a není schopen jakoukoli nekonečnost pojmout. Poslední tvrzení teze se týká součinnosti Boha při působení jakékoli stvořené příčiny. Působení Boha jako první příčiny na svět jakožto účinek lze popsat trojím způsobem:

- stvoření neboli uvedení do bytí z ničeho
- uchování v bytí (latinsky výstižně označově jako „conservatio“)
- spolupůsobení (latinsky „concursum“ neboli „souběh“)

O první z těchto možností jsme již řekli dost. Druhá možnost mluví, teologickými termíny řečeno, o výkonu Boží moci na světě. Bůh nejenže do světa může aktivně zasahovat, ale také ho udržuje v bytí. Bez Boha by svět sám od sebe neexistoval, neboť bytí stvořených věcí je darované Bohem. Filosoficky řečeno, první příčina je bytí samo a existence věcí ve světě je pouze účastí na tomto samotném bytí. Jakmile by vztah účasti (participace) zmizel, ztratilo by se i bytí věcí v tomto světě a ty by se zhroutily do nicoty.

Teze se však nezabývá uchováváním v bytí, ale spolupůsobením, tj. třetí z výše uvedených možností. U Tomáše byla nauka o Božím spolupůsobení pouze naznačena a ve větší míře ji rozvinul až tomismus novověký. Vzhledem k bytostné odkázanosti nahodilého (tj. nikoli nutného) jsoucna na jsoucno nutné (tj. na Boha) je však otázka spolupůsobení

tohoto nutného jsoucna s činností jsoucna nahodilého nevyhnutelná. Termín „spolupůsobení“ zde vyjadřuje spolupůsobení několika příčin na vzniku jediného účinku. V přirozeném světě se s kauzálním „spolupůsobením“ setkáváme zcela běžně, například při plození potomstva, kdy otec i matka na tomto účinku různým způsobem spolupůsobí. Nejedná se tedy o termín vyhrazený pouze pro Boží působení ve světě. Boží „spolupůsobení“ vyjadřuje souběh dvou příčin, z nichž jedna je absolutně první příčinou. První příčina, tj. Bůh, působí bytí jako takové, druhotná příčina, tj. tvor, působí vymezení tohoto bytí.

Tomisté rozlišují dva typy „spolupůsobení“, a to předcházející a simultánní (současné). Předcházející spolupůsobení se obvykle označuje jako „fyzická premoce“, tj. jakási participace druhotné příčiny (tvořa) na moci první příčiny (Boha). Výše jsme již viděli, že tato

participace se nemůže vztahovat na plnost této moci neboli na stvoření z ničeho. Simultánní spolupůsobení první příčiny neodnímá stvořené příčině její charakter příčiny, ale spíše ho doplňuje o kauzalitu bytí. Příčinou bytí jako takového může být pouze Bůh, takže při jakémkoli působení druhotné příčiny musí Bůh spolupůsobit.

Výše uvedené úvahy ukazují, že tomismus jasně odmítá jakýkoli typ deismu, tedy názoru, podle něhož Bůh pouze svět stvořil a pak ho ponechává sám sobě na způsob pověstného hodináře, který hodinky vytvořil a natáhl a ony už tikají dál samy. Odkázanost stvořeného světa na Boha je mnohem větší než by deismus připustil. A to člověka může vést i k zamyšlení se nad Božím působením v každém okamžiku našeho života, byť by vypadal sebevíce sekulárně a tuctově. Pro hříšníka je to důvod k obavě, pro člověka spravedlivého k chvále a díkům.

Tomáš Machula